

واژه نامه اصطلاحات پزشکی برای ایمن سازی و تهیه واکسن

رسانش پشتیبانی برای برنامه
واکسیناسیون COVID-19

Glossary of Medical Terminology for
Immunisation and Vaccine development

Produced by Health and Social Policy Branch NSW Ministry
of Health, NSW Multicultural Health Communication Service,
NSW Refugee Health Service and School of Population Health,
University of New South Wales

رسانش پشتیبانی برای برنامه واکسیناسیون COVID-19

این واژه نامه برای این تهیه شده است تا به سازمانهای اجتماعی، مترجمین نوشتاری و گفتاری، مددکاران دو زبانه و رهبران جامعه کمک کند تا درک و ارتباطات بهتری در مورد تولید واکسن و ایمن سازی داشته باشند.

سلب مسئولیت

هدف از این واژه نامه این است که معانی اصطلاحات پیچیده پزشکی در باره ایمن سازی و تولید واکسن به زبانی ساده ارائه شود. از این اطلاعات فقط باید به صورت یک ابزار مرجع استفاده شود. اگر مایلید بازخورد بدهید یا واژه یا اصطلاح جدیدی را به لیست اضافه کنید لطفاً با دانشیار هالی سیل (Holly Seale) به آدرس h.seale@unsw.edu.au یا تلفن 9385 3129 (02) 61+ تماس بگیرید.

سپاسگزاری‌ها

این منبع توسط این افراد تهیه شده است:

- Associate Professor Holly Seale, School of Population Health, University of New South Wales
- Lisa Woodland, Director, NSW Multicultural Health Communication Service
- Dr Kylie Quinn, School of Health and Biomedical Sciences; RMIT University
- (Dr Sabira Shrestha, National Centre for Immunisation Research and Surveillance (NCIRS
- Vicky Jacobson, Coordinator, Refugee Health Network Queensland
- Dr Carissa Bonner, The School of Public Health, University of Sydney

سپاس ویژه:

ما مایلیم از اشخاص زیر برای بازبینی واژه نامه سپاسگزاری کنیم

- Associate Professor Christopher Blyth, Wesfarmers Centre of Vaccines and Infectious Diseases
- Telethon Kids Institute
- Dr Nadia Chaves
- Benine Muriithi, Patricia Argüello de Avila and Mariam Elliott, Refugee Health Network Queensland
- Fartih Karakas and Ismail Akinci, All Graduates
- Dr Jan Fizzell, Senior Medical Advisor, Public Health Response Branch, NSW Health

با سپاس از

آزمایشگاه سواد بهداشتی بابت آزمایش واژه نامه با استفاده از ویرایشگر زمان واقعی آنلاین
(Ayre, J., et al. (2021). *Sydney Health Literacy Lab (SHLL) Health Literacy Editor*)

در دسترس در این سایت <https://hdl.handle.net/2123/24642>

فهرست مطالب

A 4

M 14

B 6

N 15

C 7

P 16

D 9

R 17

E 10

S 18

H 11

T 19

I 12

V 20

L 13

W 21

A

Adverse event (reaction)

Any unexpected or serious effect that happens after a vaccine or medicine. Something that was not expected to happen.

رویداد نامطلوب (واکنش)

هر گونه تاثیر غیر منتظره یا جدی که بعد از واکسن زدن یا مصرف دارو پیش می‌آید. چیزی که انتظار نمی‌رفت اتفاق بیفتد.

Adverse event following immunisation (AEFIs)

An unexpected effect that happens after vaccination. The vaccine may have not been the reason for the problem.

رویداد نامطلوب بعد از ایمن سازی (AEFIs)

هر گونه تاثیر غیر منتظره که بعد از واکسن زدن پیش می‌آید. ممکن است واکسن باعث آن مسئله نباشد.

Advisory Committee on Vaccines (ACV)

A group of experts that gives medical and scientific advice. The group talks to the Australian Government's Minister for Health and the Therapeutic Goods Administration (TGA). They give advice on issues about vaccine safety and use.

کمیته مشورتی واکسن (ACV)

گروهی از متخصصین که مشاوره پزشکی و علمی می‌دهند. این گروه با وزیر بهداشت دولت استرالیا و مدیریت کالاهای درمانی (Therapeutic Goods Administration (TGA)) صحبت می‌کنند. آنها در باره مسایل مربوط به ایمنی و کاربری واکسن مشاوره می‌دهند.

Antibody

When the body gets sick or gets a vaccine, the body will make antibodies to protect it against that disease. The body can then recognise the germs when that same disease happens again.

پادتن یا آنتی بادی

وقتی بدن مریض می‌شود یا واکسن زده می‌شود، بدن پادتن‌ها را می‌سازد تا در مقابل بیماری از خودش محافظت کند. سپس هر گاه آن بیماری مجدداً پیش بیاید، بدن آن میکروب را می‌شناسد.

Antigen

A foreign (external) substance like bacteria, viruses, or fungi that cause infection and dis-ease if they get inside the body . The immunes system detects them and produces antibodies to fight them.

پادزا یا آنتی ژن

یک ماده خارجی (بیرون از بدن) مثل باکتری، ویروس یا قارچ‌هایی که اگر وارد بدن شوند عفونت و بیماری ایجاد می‌کنند. سیستم دفاعی آن را شناسایی کرده و برای مبارزه با آن پادتن یا آنتی بادی تولید می‌کند.

Adjuvant

An adjuvant is an ingredient used in some vaccines. It helps our bodies make a stronger immune response. The adjuvant works together with other parts of the vaccine. They have been used in some vaccines for over 70 years.

ماده کمکی

ماده کمکی یک جزء ترکیبی بعضی از واکسن‌ها است. کارش این است که به بدن ما کمک کند واکنش ایمنی قوی تری را ایجاد کند. ماده کمکی در کنار اجزاء دیگر واکسن کار می‌کند. بیش از ۷۰ سال است که این مواد در بعضی از واکسنها به کار رفته‌اند.

<p>Anaphylaxis A quick and serious allergic reaction. This could be a reaction to food or medicine. Symptoms can include breathing difficulties, loss of consciousness and a drop in blood pressure. The person will need urgent medical attention and can sometimes die.</p>	<p>آنافیلاکسی یک واکنش حساسیتی سریع و جدی. این ممکن است واکنشی نسبت به غذا یا دارو باشد. عوارض آن ممکن است شامل اشکال در تنفس، بیهوشی و پایین افتادن فشار خون باشد. شخصی که دچار آن می‌شود به درمان پزشکی فوری نیاز دارد و بعضی مواقع ممکن است بمیرد.</p>
<p>Association A link between one event taking place at the same time as another event. The fact that they are happening together does not prove that one event caused the other event.</p>	<p>وابستگی ارتباط بین یک رویداد که همزمان با رویداد دیگری اتفاق می‌افتد. این واقعیت که با هم اتفاق می‌افتند ثابت نمی‌کند که یک رویداد باعث رویداد دیگر شده است.</p>
<p>Asymptomatic Someone with no sign of infection.</p>	<p>بدون نشانه شخصی که هیچ نشانه‌ای از عفونت ندارد.</p>
<p>Attenuated vaccine Live vaccines use a less strong (or attenuated) form of the germ that causes a disease. These vaccines are like the natural infection that they help prevent. They create a strong and long-lasting immune response.</p>	<p>واکسن ضعیف شده واکسنهای زنده از یک گونه ضعیف تر (یا ضعیف شده) میکروبی که بیماری ایجاد می‌کند استفاده می‌کنند. این واکسن‌ها مثل عفونت طبیعی‌ای هستند که از آن جلوگیری می‌کنند. آنها یک واکنش ایمنی قوی و دراز مدت ایجاد می‌کنند.</p>
<p>Australian Technical Advisory Group on Immunisation (ATAGI) A group of experts that helps the Government to make decisions on the use of vaccines in Australia.</p>	<p>گروه مشاوره فنی استرالیا در مورد ایمن سازی (ATAGI) گروهی از متخصصین که در تصمیم‌گیری برای کاربرد واکسنها در استرالیا به دولت کمک می‌کند.</p>
<p>Australian Immunisation Register An electronic register that contains information on all vaccines given to all Australians.</p>	<p>فهرست ایمن سازی استرالیا یک فهرست الکترونیکی حاوی اطلاعات مربوط به همه واکسنهایی که در استرالیا زده می‌شود.</p>

B

Batch assessment

A process of checking that the vaccines used in Australia are of high quality. The Therapeutic Goods Administration will do these checks.

ارزیابی دسته‌ای

فرآیند چک کردن اینکه واکسنهایی که در استرالیا زده می‌شوند از کیفیت بالایی برخوردارند. این چک‌ها را مدیریت کالاهای درمانی (Therapeutic Goods Administration) انجام می‌دهد.

Boost (Booster injection)

An additional vaccine after the first one, given to either build up better immunity or to make sure the immunity lasts longer.

تقویت

(تزریق تقویت کننده)

یک واکسن اضافی که بعد از واکسن اول زده می‌شود تا یا مصونیت بهتری را ایجاد کند یا اطمینان دهد که مصونیت مدت بیشتری طول خواهد کشید.

C

Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)

An international organisation that will help many countries gain access to COVID-19 vaccines. It will help governments, including lower income countries, to access safe and effective vaccines for 20% of their population.

ائتلاف برای نوآوری در حوزه آمادگی برای اپیدمی یک سازمان بین‌المللی که به خیلی کشورها کمک خواهد کرد تا به واکسن COVID-19 دسترسی داشته باشند. این سازمان به دولت‌ها، شامل کشورهای کم درآمد، کمک خواهد کرد تا برای ۲۰٪ از جمعیتشان به واکسنهای امن و موثر دسترسی داشته باشند.

Cell culture

Using cells grown in liquid to make vaccine ingredients.

کشت سلول

استفاده از سلولهای رشد یافته در مایع برای ساختن مواد واکسن

Clinical Trial

A type of research study. People either receive a new vaccine or are in the control group. The control group may receive a different vaccine or a placebo, meaning a simple substance with no effects on the body. Participants usually do not know which group they are in. Scientists test the safety and benefits of new vaccines.

کارآزمایی بالینی

نوعی مطالعه پژوهشی. افراد یا واکسن جدیدی را دریافت می‌کنند یا در گروه کنترل هستند. گروه کنترل ممکن است واکسن متفاوتی را دریافت کنند یا یک دارونما، یعنی یک ماده ساده‌ای که هیچ اثری روی بدن ندارد. شرکت کنندگان معمولاً نمی‌دانند که در کدام گروه هستند. دانشمندان ایمنی و منافع واکسنهای جدید را آزمایش می‌کنند.

Cold chain

Shipping and storing vaccines at the correct temperature.

زنجیر سرد

حمل و ذخیره واکسنها در دمای درست.

Combination vaccine

Combination vaccines take two or more vaccines that could be given individually and put them into one shot.

واکسن ترکیبی

در واکسن های ترکیبی دو یا چند واکسن که می‌شود به صورت جداگانه تزریق کرد در یک تزریق گنجانده می‌شوند.

Convalescent plasma

Plasma is the liquid part of blood. It is collected from a person after they have had an infection. The liquid contains antibodies against the germ. Sometimes this plasma can be given to other people to prevent them getting sick or to help them get better.

پلاسمای نقاهت

پلاسمای بخش مایع خون است. پلاسمای از شخصی که عفونتی داشته است گرفته می‌شود. این مایع حاوی پادتن‌های ضد میکروب است. برخی اوقات می‌توان این مایع را به افراد دیگر داد تا از بیمار شدنشان پیشگیری یا به بهبودشان کمک شود.

Conjugate vaccine

The joining together of two compounds (usually a protein and polysaccharide) to increase a vaccine's effectiveness.

واکسن مزدوج

به هم پیوستن دو ترکیب (معمولاً یک پروتئین و پلی ساکارید) برای افزایش اثر بخشی واکسن.

Control group

A group of people who do not receive the vaccine or drug being tested. Instead, they may get the normal intervention (drug, vaccine, or treatment), a placebo or nothing. The aim of the trial is to compare what happens in each group. The results must be different enough between the two groups to prove that the difference has not just occurred by chance.

A placebo is a 'dummy' treatment, such as a sugar pill, that looks the same.

گروه کنترل

گروهی از افراد که واکسن یا داروی مورد آزمایش را دریافت نمی‌کنند. در عوض، ممکن است مداخله معمولی را دریافت کنند (دارو، واکسن یا درمان)، یا یک دارونما و یا هیچ. هدف از کارآزمایی مقایسه چیزهایی است که برای هر گروه اتفاق می‌افتد. نتایج بین دو گروه باید آنقدر متفاوت باشد که ثابت شود آن تفاوت اتفاقی نبوده است.

دارونما یک درمان "ساختگی" مانند قرص قند است که به نظر یکسان است.

Contraindication

An illness (or health condition) that increases the risk for a serious adverse health consequence.

منع استعمال

یک بیماری (یا شرایط پزشکی) که خطر عواقب نامطلوب جدی برای سلامتی را افزایش می‌دهد.

COVAX

An international partnership that aims to support the development and delivery of the COVID-19 vaccines fairly around the world.

کوواکس

یک مشارکت بین‌المللی که هدف آن حمایت از تولید و تحویل واکسن COVID-19 بطور منصفانه در سراسر جهان است.

D

Deltoid A muscle in the upper arm where vaccine is given.	ماهیچه دالی ماهیچه‌ای در بالای بازو که واکسن به آن تزریق می‌شود.
Dose An amount of a medicine or drug taken.	دوز مقدار دارویی که مصرف می‌شود.
Dosing error When medicines are given in the wrong amount, at the wrong time point or to the wrong person.	خطای دوز وقتی دارو به مقدار غلط، در زمان غلط یا به شخص غلط داده می‌شود.

E

Efficacy How well a vaccine works during a research study.	تأثیر اینکه یک واکسن در مطالعه پژوهشی تا چه حد خوب کار می‌کند.
Effectiveness How well a vaccine works in the real world.	اثر بخشی اینکه یک واکسن در دنیای واقعی تا چه حد خوب کار می‌کند.
Epidemic A widespread amount or rapid increase of an infectious disease in a community at a particular time. More cases than normal.	اپیدمی مقدار گسترده یا افزایش سریع یک بیماری عفونی در یک جامعه در یک زمان خاص. تعداد بیش از معمول موارد.
Elimination of infection Zero cases of an infection in a specified geographic area (i.e. a country). Example: Measles in Australia.	از بین بردن عفونت صفر بودن تعداد موارد عفونت در یک منطقه جغرافیایی مشخص (یعنی یک کشور). نمونه: سرخک در استرالیا.
Eradication Zero cases of the germ in the entire world. Example: Smallpox.	ریشه کنی صفر بودن تعداد موارد یک میکروب در سراسر جهان. نمونه: آبله.

H

Herd immunity

When most people in a community have protection against an infection. High levels of protection make it more and more difficult for the germ to pass from person to person. This can successfully stop the spread of disease in the community.

ایمنی جمعی

وقتی بیشتر افراد در یک جامعه از محافظت در مقابل یک عفونت برخوردارند. سطح بالای محافظت، انتقال میکرب را از فردی به فرد دیگر دشوارتر می‌کند. این می‌تواند با موفقیت از شیوع بیماری در جامعه جلوگیری کند.

<p>Immune system</p> <p>The body's system for identifying and killing germs to protect us against infection and disease. It involves making antibodies that move in the blood, recognize foreign substances like bacteria and viruses, and attach to them. It signals to the body to get rid of the foreign substances.</p>	<p>سیستم ایمنی</p> <p>سیستم بدن برای شناسایی و کشتن میکربها برای محافظت از ما در مقابل عفونت و بیماری. این شامل ساختن پادتنها است که در خون حرکت کرده، مواد خارجی مثل باکتریها و ویروسها را شناسایی می کنند و خود را به آن متصل می کنند. این به بدن علامت می دهد تا از شر مواد خارجی خلاص شود.</p>
<p>Immune response</p> <p>The immune response is how your body recognizes and defends itself against bacteria, viruses, and substances that appear foreign and harmful.</p>	<p>واکنش ایمنی</p> <p>واکنش ایمنی به این صورت است که بدن شما باکتریها، ویروسها و موادی را که به نظر خارجی و مضر می رسند، تشخیص داده و در مقابل آن از خود دفاع می کند.</p>
<p>Immunity</p> <p>Being able to avoid getting sick or avoid getting infected when exposed to a germ. Your body builds this immunity by either being exposed to the germs or by getting a vaccine. Your immune system has a "memory"- it can remember germs that it has seen previously and knows how to attack them.</p>	<p>ایمنی</p> <p>توانایی اجتناب از مریض شدن یا اجتناب از عفونت بعد از قرار گرفتن در معرض یک میکرب. بدن شما با قرار گرفتن در معرض میکربها یا پس از تزریق واکسن این ایمنی را ایجاد می کند. سیستم ایمنی شما یک "حافظه" دارد - می تواند میکربهایی را که قبلاً دیده به یاد بیاورد و می داند چگونه به آنها حمله کند.</p>
<p>Immunisation</p> <p>The process of developing immunity to an infection, usually by getting vaccinated.</p>	<p>ایمن سازی</p> <p>فرآیند ایجاد ایمنی در مقابل یک عفونت، معمولاً با زدن واکسن.</p>
<p>Inactivated vaccine</p> <p>A vaccine made from a germ that has been killed. The germ is killed either by high heat or by chemicals. When this killed germ is injected into your body, it helps your immune system learn to find the germ, without the risk of getting sick.</p>	<p>واکسن غیر فعال</p> <p>واکسنی که از میکرب کشته شده ساخته می شود. میکرب یا با حرارت زیاد یا با مواد شیمیایی کشته می شود. وقتی این میکرب کشته شده به بدن شما تزریق می شود، به سیستم ایمنی شما کمک می کند تا بدون خطر بیمار شدن، یاد بگیرد که میکرب را پیدا کند.</p>

L

Lipid

Lipid is fat that is used to make a protective bubble around the mRNA in mRNA vaccines. mRNA is a type of small molecule. mRNA is very weak and breaks down quickly in the body if it is not protected. Once the mRNA is transported into the cell, it is broken down inside the cell.

لیپید

لیپید نوعی چربی است که در واکسنهای mRNA برای ایجاد یک حباب محافظ در اطراف mRNA استفاده می‌شود. mRNA نوعی مولکول کوچک است. mRNA خیلی ضعیف است و اگر محفوظ نباشد خیلی زود در بدن تجزیه می‌شود. وقتی mRNA به داخل سلول منتقل شود در داخل سلول تجزیه می‌شود.

M

Messenger RNA (mRNA)

A type of small molecule that your cells use as instructions to make protein. mRNA tells your cells how to put together a specific protein using building blocks (called amino acids). You have many millions of mRNA molecules in your body at any one time- all being used to make proteins.

RNA پیام رسان (mRNA)

نوعی مولکول کوچک که سلولهای شما از آن به عنوان دستورالعمل برای ساختن پروتئین استفاده می‌کنند. mRNA به سلولهای شما می‌گوید که چگونه با استفاده از عناصر سازنده (اسیدهای آمینه) پروتئین خاصی را ترکیب کند. در هر زمان، شما چندین میلیون مولکول mRNA در بدنتان دارید که همه آنها برای ساختن پروتئین به کار می‌روند.

mRNA vaccine

mRNA vaccines teach our cells how to make a harmless protein—or even just a piece of a protein. This protein activates an immune response inside our bodies. That immune response, which produces antibodies, is what protects us from getting very unwell if the real virus enters our bodies.

واکسن mRNA

واکسنهای mRNA به سلولهای ما یاد می‌دهند که چگونه یک پروتئین بی‌آزار - یا حتی یک تکه از پروتئین را بسازند. این پروتئین یک واکنش ایمنی را در داخل بدن ما فعال می‌کند. این واکنش ایمنی که پادتن‌ها را به وجود می‌آورد چیزی است که ما را در مقابل بیماری شدید در صورت ورود ویروس واقعی به بدنمان محافظت می‌کند

Morbidity

Illness that happens due to a specific infection or condition.

ناخوشی

بیماری ناشی از یک عفونت یا شرایط بخصوص

Mortality

Deaths that happen due to a specific infection or condition.

مرگ و میر

مرگهای ناشی از یک عفونت یا بیماری بخصوص

Multi-dose vial

The containers (vials) hold more than one dose of a medicine or vaccine in a single vial.

ویال چند دوزی

ظروفی (ویال‌ها) که در آن بیش از یک دوز دارو یا واکسن در یک ویال وجود دارد.

N

Neutralisation

One way that our immune system can protect us from an infection. Our immune system makes antibodies that stick all over the surface of a virus. When the virus tries to stick onto our cells, the antibodies get in the way and stop the virus from getting into our cells. They also help other parts of the immune system recognise and destroy the virus

خنثی سازی

یک راه که سیستم ایمنی ما می‌تواند ما را از عفونت محافظت کند. سیستم ایمنی ما پادتن‌هایی را می‌سازد که به تمام سطح یک ویروس می‌چسبند. وقتی ویروس سعی می‌کند وارد سلولهای ما شود، این پادتن‌ها مانع می‌شوند و نمی‌گذارند ویروس وارد سلولهای ما شود. آنها به بخشهای دیگر سیستم ایمنی نیز کمک می‌کنند تا ویروسها را شناخته و نابود کنند.

P

<p>Pandemic Spread of a new disease to every country around the world.</p>	<p>پاندمی (همه گیری) پخش یک بیماری جدید در همه کشورهای دنیا.</p>
<p>Pathogen A germ that can cause disease if you are infected, such as a virus.</p>	<p>پاتوژن (بیماری زا) میکربی که اگر به آن آلوده شوید می تواند بیماری ایجاد کند، مثل ویروس</p>
<p>Peer-review Independent experts examine other people's research to make sure it is appropriate and correct.</p>	<p>بازنگری توسط همردیفان متخصصین مستقل پژوهش دیگران را بررسی می کنند تا از مناسب و صحیح بودن آن اطمینان حاصل شود.</p>
<p>Placebo A substance or treatment that has no effect on human beings.</p>	<p>دارونما ماده یا درمانی که هیچ تاثیری روی انسانها ندارد.</p>
<p>Polysaccharide vaccine A vaccine containing long threads of sugar molecules, which look like the surface of some kinds of bacteria. Polysaccharide vaccines are available for pneumococcal disease (such as pneumonia).</p>	<p>واکسن پلی ساکارید واکسنی حاوی رشته های طولانی مولکول های قند که مانند سطح برخی از انواع باکتری ها به نظر می رسد. واکسن های پلی ساکارید برای بیماری پنوموکوکی (مثل ذات الریه) موجود است.</p>
<p>Pre-Clinical Trial A research study done before a clinical trial. The study tests whether a vaccine is safe to test on humans. As part of the COVID-19 trials, animal models included experiments on animals including mice and macaques.</p>	<p>پیش از کارآزمایی بالینی یک مطالعه پژوهشی که پیش از کارآزمایی بالینی انجام می شود. در این مطالعه امن بودن آزمایش یک واکسن روی انسان آزمایش می شود. به عنوان بخشی از کارآزمایی های COVID-19 الگوهای حیوانی شامل آزمایشاتی روی موشها و ماکاها بود.</p>
<p>Prime The first time a vaccine is given.</p>	<p>نخست اولین باری که یک واکسن زده می شود</p>
<p>Protein subunit vaccine Include harmless pieces (proteins) of the germ instead of the entire germ. Once vaccinated, our bodies recognize that the protein should not be there and build blood elements called T-lymphocytes and antibodies that will remember how to fight the germ if we are exposed in the future.</p>	<p>واکسن زیر واحد پروتئین گذاشتن تکه های بی آزاری از میکرب (پروتئین ها) بجای میکرب کامل. پس از تزریق واکسن، بدن ما تشخیص می دهد که این پروتئین نباید در بدن باشد و عناصر خونی به نام لنفوسیت های T و پادتن ها را می سازد که اگر در آینده در معرض میکرب قرار گرفتیم به یاد می آورند که چگونه با آن بجنگند.</p>

R

Roll out

The introduction of a new drug or vaccine. For the COVID-19 vaccination program this includes multiple phases: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. Priority groups are identified by considering current public health and medical evidence on who would be most affected if they got COVID-19.

توزیع همگانی

شناساندن یک دارو یا واکسن جدید. برنامه واکسیناسیون COVID-19 شامل چند مرحله است: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. گروههای اولویت دار با در نظر گرفتن شواهد جاری بهداشت عمومی و پزشکی در مورد اینکه چه کسی تحت بیشترین تاثیر قرار خواهد داشت اگر COVID-19 بگیرد تعیین می شوند.

Reactogenicity

A group of effects that often happen after vaccination. It can include pain, redness or swelling around where the vaccine was injected. A person might feel tired, or hot or have a headache. Importantly, these are signs that an immune response is working.

واکنش زایی

گروهی از تاثیرات که اغلب بعد از زدن واکسن پیش می آید. این می تواند شامل درد، قرمز شدن یا تورم محل تزریق واکسن باشد. شخص ممکن است احساس خستگی یا گرم بودن کند یا سر درد داشته باشد. مهم این است که اینها نشانه کار کردن واکنش ایمنی هستند.

Regulatory body

A government organisation that decides which vaccines can be registered in a country and legally used in the country.

نهاد تنظیم و اعمال مقررات

یک سازمان دولتی که تصمیم می گیرد چه واکسنی می تواند در کشوری به ثبت برسد و قانوناً استفاده شود.

S

SARS-CoV-2 The official name of the virus that causes the disease known as COVID-19. It belongs to family of viruses called coronaviruses.	سارس-کو-۲ نام رسمی ویروسی که باعث بیماری COVID-19 می‌شود. این ویروس به خانواده‌ای از ویروسها تعلق دارد که ویروسهای کرونا نامیده می‌شود
Spike protein Coronaviruses have sharp bumps on their surface. Those bumps are called spike proteins. They help the virus enter a person's cells.	پروتئین سنبله (اسپایک) ویروسهای کرونا برجستگی‌های تیزی در سطح خود دارند. این برجستگی‌ها پروتئین سنبله نامیده می‌شوند. آنها به ویروس کمک می‌کنند که وارد سلولهای فرد شود.
Serology Measuring the level of antibodies (immune proteins) present in the blood.	سرولوژی (سرم شناسی) اندازه گرفتن مقدار پادتن (پروتئین‌های ایمنی) موجود در خون.
Side Effect Any unwanted or unexpected effects of a vaccine.	عوارض جانبی هر نوع اثر ناخواسته یا غیر منتظره واکسن.

T

Therapeutic Goods Administration (TGA)

The Therapeutic Goods Administration (TGA) is responsible for checking vaccines and other medicines before they can be used in Australia.

مدیریت کالاهای درمانی (TGA)

مدیریت کالاهای درمانی (TGA) مسئول است که واکسنها و داروها را قبل از اینکه در استرالیا استفاده شوند چک کند.

Thrombosis with thrombocytopenia syndrome (TTS)

A newly described serious condition. A person gets unusual blood clots in the brain or in other parts of the body. It is also associated with low platelet levels.

ترومبوز همراه با سندروم ترومبوسیتوپنی (TTS)

یک وضعیت جدی که اخیرا توصیف شده است. شخص دچار لخته‌های غیر عادی خون در مغز یا نقاط دیگر بدن می‌شود. این همچنین با سطح پایین پلاکت همراه است.

Transmission

The ability of a virus to pass from one person to another.

انتقال

توانایی یک ویروس که از شخصی به شخص دیگر منتقل شود.

V

Vaccine A type of medicine that supports our immune system to fight against certain germs and prevent disease. Usually, vaccines are given before the person encounters the germ. Each vaccine promotes the immune system to make antibodies against the germ.	واکسن نوعی دارو که از سیستم ایمنی بدن ما برای مبارزه با برخی از میکروبها و جلوگیری از بیماری پشתיبانی می‌کند. معمولاً واکسن‌ها قبل از مواجهه فرد با میکرب تزریق می‌شوند. هر واکسنی سیستم ایمنی بدن را برای ایجاد پادتن علیه میکرب ترغیب می‌کند.
Vaccination Giving a vaccine to help the immune system develop protection from a specific disease. Commonly used terms include shot, jab, needle, and inoculation.	واکسیناسیون واکسن زدن برای کمک به سیستم ایمنی بدن در ایجاد محافظت در برابر یک بیماری خاص. اصطلاحاتی که معمولاً مورد استفاده قرار می‌گیرند عبارتند از تیر، ضربه، سوزن و تلقیح.
Vaccine Candidate A new vaccine that is still being tested and is not licensed.	کاندیدای واکسن واکسن جدیدی که هنوز تحت آزمایش است و مجوز ندارد.
Vaccine hesitancy When a person is unsure about a vaccine and delays or refuses to receive the available vaccine.	تردید واکسن وقتی شخصی در باره واکسنی نامطمئن است و دریافت واکسن را به تاخیر می‌اندازد یا امتناع می‌کند.
Variant (mutation) Tiny changes in the genetic information inside a virus. Variants can occur when a virus multiplies or makes copies of itself.	گونه متفاوت (دگرگونی) تغییرات بسیار کوچک در اطلاعات ژنتیکی داخل یک ویروس. هنگامی که ویروس خود را تکثیر یا کپی می‌کند گونه‌های متفاوت می‌توانند ظاهر شوند.
Vial A small container used to hold medicine	ویال ظرف کوچکی که برای نگه داشتن دارو به کار می‌رود

V Cont'd

Viral vector vaccine

Contains a modified version of a different virus from the one that causes COVID-19. Inside the modified virus, there is material from the virus that causes COVID-19. This is called a “viral vector.” Once the viral vector is inside our cells, the genetic material gives cells instructions to make a protein that is unique to the virus that causes COVID-19. Using these instructions, our cells make copies of the protein. This prompts our bodies to build T-lymphocytes and B-lymphocytes that will remember how to fight that virus if we are infected in the future.

واکسن وکتور ویروسی

دارای نسخه اصلاح شده ویروسی است که متفاوت از ویروس ایجاد کننده COVID-19 است. در داخل ویروس اصلاح شده موادی از ویروسی که باعث COVID-19 می شود وجود دارد. این به نام “وکتور ویروسی” شناخته می شود. وقتی وکتور ویروسی داخل سلولهای ما می شود، مواد ژنتیکی دستورالعملهایی را به سلول می دهد تا پروتئین منحصر بفرد ویروسی را بسازد که باعث COVID-19 می شود. با استفاده از این دستورالعملها، سلولهای ما کپی پروتئین را می سازند. این بدن ما را به فعالیت وا میدارد تا لنفوسیت های T و لنفوسیت های B را بسازد که اگر در آینده به ویروس آلوده شدیم به یاد بیاورند که چگونه با آن بجنگند.

Viral shedding

When the virus made inside your body starts to be released into your surroundings. At that point, it may be spread or passed on to other people.

ریزش ویروسی

وقتی که ویروسی که در بدن شما ساخته شده شروع می کند که وارد محیط اطرافتان شود. در این زمان ویروس می تواند پخش شود یا به افراد دیگر سرایت کند.

W

Waning immunity

When your level of immunity gets lower and lower with time.

از بین رفتن ایمنی

هنگامی که سطح ایمنی شما در طول زمان کمتر و کمتر می شود.